საქართველოს კონკურენციისა
და მომხმარებლის
დაცვის სააგენტო

N 04/169
05.03.2024

ბრძანება

169-01-4-202403051550

ფ/პ კახა შენგელიას (პ/ნ) მიერ შპს „შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტის“ (ს/ნ 229275405) 49%-იანი წილის შეძენის გზით განხორციელებული კონცენტრაციის კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადობის შესახებ

„კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს მე-11 მუხლის მე-3 და მე-6 პუნქტების, 11^1 მუხლის მე-6 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის, 17^1 მუხლის მე-4 პუნქტის, „კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების თაობაზე“ კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 26 ოქტომბრის N39 ბრძანებით დამტკიცებული წესის მე-8 მუხლის მე-6 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის, მე-16 მუხლისა და სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 23 ოქტომბრის N37 ბრძანებით დამტკიცებული „ბაზრის ანალიზის მეთოდური მითითებების“ მე-20 მუხლის შესაბამისად,

ვბრძანებ:

1. დამტკიცდეს გადაწყვეტილება ფ/პ კახა შენგელიას (პ/ნ) მიერ შპს „შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტის“ (ს/ნ 229275405) 49%-იანი წილის შეძენის გზით განხორციელებული კონცენტრაციის კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადობის შესახებ თანდართული სახით;

2. წილის შეძენის გზით კახა შენგელიასა და შპს „შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტს“ შორის განხორციელებული კონცენტრაცია მიჩნეულ იქნეს კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადად;

3. გადაწყვეტილება გაეგზავნოს საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოში შეტყობინების წარმომდგენ პირს;

4. გადაწყვეტილება მისი მიღებიდან 7 სამუშაო დღის ვადაში გამოქვეყნდეს სააგენტოს ოფიციალურ ვებ-გვერდზე, სახელმწიფო, კომერციულ, პროფესიულ, პერსონალურ ან საგადასახადო საიდუმლოებას მიკუთვნებული ინფორმაციის კონფიდენციალურობის დაცვით;

5. ამ ბრძანების გასაჩივრება შესაძლებელია საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ ვადაში და წესით თბილისის საქალაქო სასამართლოში (მისამართი: ქ. თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი N64);

6. ეს ბრძანება ამოქმედდეს ხელმოწერისთანავე.

ირაკლი ლექვინაძე

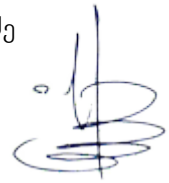

თავმჯდომარე

გადაწყვეტილება

ფ/პ კახა შენგელიას (პ/ნ [redacted]) მიერ შპს „შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტის“ (ს/ნ 229275405) 49%-იანი წილის შეძენის გზით განხორციელებული კონცენტრაციის კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადობის შესახებ

I. ფაქტობრივი გარემოებები

სააგენტოსთვის წინასწარ წერილობით შეტყობინებას დაქვემდებარებული კონცენტრაციების სააგენტოსათვის შეუტყობინებლობის შესაძლო ფაქტების გამოვლენისა და მათზე შემდგომი რეაგირების მიზნით განხორციელებული მონიტორინგის ფარგლებში, საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ მოწოდებული ინფორმაციის ანალიზის შედეგად დადგინდა, რომ 2023 წლის 02 ოქტომბერს ფ/პ კახა შენგელიამ (პ/ნ [redacted]) შეიძინა შპს „შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტის“ (ს/ნ 229275405) 49%-იანი წილი და ეს ტრანზაქცია, წილის მოცულობის გათვალისწინებით, სავარაუდოდ, ექვემდებარებოდა სააგენტოსთვის წინასწარ წერილობით შეტყობინებას.[1]

ფ/პ კახა შენგელიას (პ/ნ [redacted]) მიერ შპს „შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტის“ (ს/ნ 229275405) 49%-იანი წილის შეძენის ფაქტთან დაკავშირებით, 2024 წლის 17 იანვარს სააგენტომ დაიწყო მარტივი ადმინისტრაციული წარმოება. კონცენტრაციის შესახებ შეტყობინების წარმოდგენის ვალდებულების მქონე პირს - კახა შენგელიას ადმინისტრაციული წარმოების ფარგლებში ეთხოვა პოზიციისა და ერთობლივი შემოსავლის შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენა.[2]

სააგენტოს მიერ დამუშავებული მონაცემებით დადგინდა, რომ აღნიშნული ტრანზაქციის შედეგად შემძენს ექნებოდა იმგვარი უფლებები, რაც სრულიად საკმარისი იქნებოდა შპს „შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტზე“ კონტროლის მოსაპოვებლად (თუნდაც უარყოფითი ერთპიროვნული კონტროლის ჭრილში)[3]. ამასთან, განხორციელებული კონცენტრაცია აკმაყოფილებდა „კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების თაობაზე“ სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 26 ოქტომბრის N39 ბრძანების მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის მოთხოვნებს კონცენტრაციის განხორციელების წინა ფინანსური წლის მდგომარეობით ერთობლივი შემოსავლების ნაწილში[4], კერძოდ, შპს „შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტის“ ერთობლივი შემოსავალი 2022 წელს შეადგენდა [redacted] ([redacted]) ლარს, ხოლო ფ/პ კახა შენგელიას ერთობლივი წლიური შემოსავალი

---

[1] სტრატეგიული ბაზრების მონიტორინგის დეპარტამენტის უფროსის 2024 წლის 17 იანვრის N03/38 მოხსენებითი ბარათი.

[2] სააგენტოს 2024 წლის 18 იანვრის N02/189 წერილი.

[3] Commission Consolidated Jurisdictional Notice under Council Regulation (EC) No 139/2004 on the control of concentrations between undertakings

[4] სააგენტოსათვის შეტყობინებას ექვემდებარება კონცენტრაცია, თუ მისი მონაწილე პირების ერთობლივი (ჯამური) წლიური შემოსავალი საქართველოს ტერიტორიაზე, შეტყობინების წარმოდგენის ვალდებულების წარმოშობის წინა ფინანსური წლის მდგომარეობით, აღემატება 20 მილიონ ლარს და ამასთან, კონცენტრაციის მონაწილე მინიმუმ ორი პირიდან თითოეულის წლიური ბრუნვა აღემატება 5 მილიონ ლარს. ამასთან, წესის მე-4 მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, კონცენტრაციის მონაწილეთა ერთობლივი შემოსავლის გამოთვლისას მხედველობაში მიიღება შემდეგი ერთეულების ჯამური ერთობლივი შემოსავალი: ა) კონცენტრაციაში მონაწილე პირი; ბ) კონცენტრაციაში მონაწილე პირთა მიერ პირდაპირ ან არაპირდაპირ კონტროლირებადი ან პირდაპირ ან არაპირდაპირ მაკონტროლებელი საწარმოები; გ) საწარმოები, რომლებიც იმყოფებიან კონცენტრაციის მონაწილე პირთა ერთობლივი კონტროლის ქვეშ.

(რაშიც „კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების თაობაზე“ კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 26 ოქტომბრის №39 ბრძანების მე-4 მუხლის მესამე პუნქტის შესაბამისად მოიაზრება როგორც კონცენტრაციაში მონაწილე პირის, ასევე მის მიერ პირდაპირ ან არაპირდაპირ კონტროლირებადი ან პირდაპირ ან არაპირდაპირ მაკონტროლებელი საწარმოებისა და იმ საწარმოების ერთობლივი შემოსავლები, რომლებიც იმყოფებიან კონცენტრაციის მონაწილე პირთა ერთობლივი კონტროლის ქვეშ) – [redacted] ([redacted]) ლარს.[5] ამდენად, კონცენტრაციის მონაწილე ორივე სუბიექტის ერთობლივი შემოსავალი აჭარბებდა ხსენებული ნორმატიული აქტით გათვალისწინებულ მინიმალურ ზღვარს.

შესაბამისად, საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოს თავმჯდომარის 2024 წლის 29 იანვრის ბრძანებით ფ/პ კახა შენგელიას (პ/ნ [redacted]) მიერ შპს „შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტის“ (ს/ნ 229275405) 49%-იანი წილის შეძენა მიჩნეულ იქნა სააგენტოსთვის წინასწარ სავალდებულო წერილობით შეტყობინებას დაქვემდებარებული კონცენტრაციის სააგენტოსთან წინასწარი შეთანხმების გარეშე განხორციელებად[6]. თუმცა, ვინაიდან, კონცენტრაცია განხორციელდა 2023 წელს, ვიდრე „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის 33-ე მუხლის მე-4 პუქნტში შესული ცვლილება ამოქმედდებოდა[7], კახა შენგელიასათვის დასაკისრებელი ჯარიმის ოდენობის განსაზღვრა ვერ მოხდა. ამასთან, მხარეს დაევალა სააგენტოში განხორციელებული კონცენტრაციის შესახებ შეტყობინების კანონმდებლობით დადგენილი წესით, 21 კალენდარული დღის ვადაში წარმოდეგნა.

საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოში 2024 წლის 16 თებერვლის N01/932 წერილით შემოვიდა შეტყობინება ფ/პ კახა შენგელიასა (პ/ნ [redacted]) და შპს „შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტს“ (ს/ნ 229275405) შორის განხორციელებული კონცენტრაციის თაობაზე. ვინაიდან, წარმოდგენილი შეტყობინება არ იყო „კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების თაობაზე“ კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის N 39 ბრძანების დანართი N1-ის შესაბამისად სრულყოფილი სახით შევსებული, იგი დაუბრუნდა მხარეს არსებული ხარვეზების გამოსასწორებლად.[8] 2024 წლის 20 თებერვლის N 01/978 წერილით სააგენტოში წარმოდგენილ იქნა შეტყობინება, რომელიც ცნობილ იქნა დასაშვებად.[9]

შეტყობინება მოიცავდა დადგენილი ფორმით მოთხოვნილ ინფორმაციას კონცენტრაციის შესახებ:

- ზოგადი მონაცემები კონცენტრაციაში მონაწილე პირთა შესახებ;
- ზოგადი ინფორმაცია კონცენტრაციის შესახებ - ფორმა, მიზანი;
- კონცენტრაციის მხარეებთან დაკავშირებული პირები, მათი ერთობლივი შემოსავლები 2022 და 2023 წელს;
- კონცენტრაციის აღწერა - შესაბამისი ბაზრის განსაზღვრა, უახლოესი 24 თვის ეკონომიკური და ბიზნესგეგმები, კონცენტრაციის სავარაუდო შედეგები, ინფორმაცია კონცენტრაციის

[5] კახა შენგელიასა და გია კავთელიშვილის 2024 წლის 22 იანვრის წერილი (სააგენტოში რეგ N 01/427 – 24 იანვარი)
[6] საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოს თავმჯდომარის ბრძანება N 04/70, 29.01.2024
[7] აღნიშნული ცვლილებით კანონმა გაითვალისწინა, რომ სააგენტოსთვის წინასწარ სავალდებულო წერილობით შეტყობინებას დაქვემდებარებული კონცენტრაციის სააგენტოსთან წინასწარი შეთანხმების გარეშე განხორციელებისათვის ფიზიკურ პირს (რომელიც არ არის ეკონომიკური აგენტი) დაეკისრება ჯარიმა 10 000 ლარის ოდენობით.
[8] სააგენტოს 2024 წლის 19 თებერვლის წერილი N 02/513.
[9] სააგენტოს 2024 წლის 21 თებერვლის წერილი N 02/585.

დადებითი და უარყოფითი ზეგავლენის შესახებ; კონცენტრაციის მოსალოდნელი შედეგების აღწერა; საკითხები, რამაც მხარეთა მოსაზრებით შეიძლება გავლენა იქონიოს საკითხის დადებითად ან უარყოფითად გადაწყვეტაზე და რაზეც სააგენტოს მიერ ყურადღება უნდა იქნეს გამახვილებული.

ინფორმაცია კონცენტრაციაში მონაწილე ეკონომიკური აგენტების შესახებ:

კონცენტრაციის განხორციელებამდე შპს „შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტის“ (ს/ნ 229275405) 40%-იანი წილის მფლობელი პარტნიორი იყო ამხანაგობა შიმშექი (ალთაში, აქინი, 637/2004, გერმანია), ხოლო 60%-ს მფლობდა შპს „კონტროლი“ (ს/ნ 204891322). 2023 წლის 02 ოქტომბერს განხორციელებული ტრანზაქციების შედეგად, შპს „შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტის“ 49%-იანი წილის მფლობელი გახდა კახა შენგელია, ხოლო 51%-იანი წილისა - გია კავთელიშვილი (პ/ნ [redacted]).

მონაწილე მხარეების ურთიერთდამოკიდებული ეკონომიკური აგენტები:

- შპს „საქართველოს ეროვნული უნივერსიტეტი სეუს“ (ს/ნ 208215509) 100%-იანი წილის მფლობელი და რექტორია გია კავთელიშვილი;
- შპს „კავკასიის უნივერსიტეტის“ (ს/ნ 205050567) დირექტორია კახა შენგელია.

ორივე ზემოხსენებული ეკონომიკური აგენტი საქმიანობას ახორციელებს საგანმანათლებლო ბაზარზე.

შეტყობინებაში მითითებულია, რომ ბოლო 3 წლის განმავლობაში განსახილველი კონცენტრაციის მხარეებს საგანმანათლებლო ბაზარზე მოქმედი ეკონომიკური აგენტებისაგან წილები არ შეუძენიათ.

კონცენტრაციის ფორმა:

განხორციელებული კონცენტრაციის ფორმა არის შეძენა, კერძოდ, კახა შენგელიამ (პ/ნ [redacted]) შეიძინა შპს „შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტის“ (ს/ნ 229275405) 49%-იანი წილი.

კონცენტრაციის მიზანი და გეგმა:

მხარეთა განცხადებით, კონცენტრაციის მიზანს წარმოადგენს უნივერსიტეტის მიერ სტუდენტებისათვის მიწოდებული მომსახურების გაუმჯობესება, ახალი დარგებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარება. ასევე, ადგილობრივი და საერთაშორისო სტანდარტების გათვალისწინებით, სასწავლო-სამეცნიერო სიახლეების, ინოვაციური მეთოდების დანერგვა და ინტერნაციონალიზაცია. როგორც შეტყობინებაშია მითითებული, უნივერსიტეტი საერთაშორისო დონეზე პარტნიორული ურთიერთობების გაღრმავებასაც გეგმავს.

განსახილველი კონცენტრაციის მხარეთა აზრით, კონცენტრაციის შედეგად უნივერსიტეტი შეძლებს ხარისხიანი განათლების შეთავაზებასა და ბაზრის კვალიფიციური კადრებით უზრუნველყოფას. ხელი შეეწყობა სამეცნიერო საქმიანობას, კონკურენციის გაზრდას, სხვადასხვა დარგის განვითარებასა და მაღალი სტანდარტების დაწესებას. რაც, საბოლოო ჯამში, უნივერსიტეტს ადგილობრივ და საერთაშორისო დონეზე მოუტანს აღიარებას.

მხარეები უთითებენ, რომ კონცენტრაციის განხორციელების შემდგომ უნივერსიტეტს უკვე დაემატა ერთი ახალი სასწავლო კომპიუტერული ლაბორატორია, სამი კი განახლდა. უნივერსიტეტში

დაინერგა სასწავლო პროცესების მონიტორინგის ახალი სისტემა, რაც უზრუნველყოფს სწავლების ხარისხის გაუმჯობესებას. გარდა ამისა, უნივერსიტეტს დაემატა რამდენიმე საგანმანათლებლო პროგრამაც.

ყოველივე ამის გათვალისწინებით, მხარეები მიიჩნევენ, რომ კონცენტრაციას ბაზარზე ვერ ექნება რაიმე სახის უარყოფითი გავლენა.

შეტყობინებაში მოცემულია მხარეთა პოზიცია შესაბამის ბაზართან დაკავშირებითაც, კერძოდ, კონცენტრაციისთვის სავარაუდო შესაბამის პროდუქციულ ბაზრად მიჩნეულია უმაღლესი განათლების მიწოდებასთან დაკავშირებული საქმიანობა, გეოგრაფიულ ბაზრად განსაზღვრულია საქართველო, ხოლო დროით ჩარჩოდ მითითებულია - სასწავლო წელი.

მხარეები ადასტურებენ, რომ შეტყობინებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია შეესაბამება სიმართლეს და მათთვის ცნობილია არასწორი ინფორმაციის მიწოდებით გამოწვეული და საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული სამართლებრივი შედეგები.

II. სამართლებრივი მიმოხილვა

სააგენტოსთვის წინასწარ შეტყობინებას დაქვემდებარებული კონცენტრაციის შესახებ შეტყობინების წარდგენის, განხილვისა და სააგენტოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების მატერიალური და პროცედურული საკითხები რეგულირდება საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით, კერძოდ: „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონით, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით, „სსიპ საქართველოს კონკურენციის ეროვნული სააგენტოს დებულების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 14 აპრილის N288 დადგენილებით, „კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების თაობაზე“ კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 26 ოქტომბრის N39 ბრძანებით, „ბაზრის ანალიზის მეთოდური მითითებების დამტკიცების თაობაზე“ კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 23 ოქტომბრის N37 ბრძანებით და სხვა.

სააგენტოსათვის წინასწარ შეტყობინებას ექვემდებარება კონცენტრაცია, რომელიც ერთობლივად აკმაყოფილებს „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 და 11^1 მუხლების მოთხოვნებს.

1. „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრულია კონცენტრაციის განმარტება, ხოლო ამავე მუხლის მე-2 პუნქტით განისაზღვრება ის უფლებები, რომელიც გამოიყენება კონცენტრაციის მიზნებისთვის კონტროლის განსახორციელებლად;
2. „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის შესაბამისად, სააგენტოსთვის წინასწარ შეტყობინებას დაქვემდებარებული კონცენტრაციის განხორციელება დასაშვებია მხოლოდ მისი კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადობის შესახებ სააგენტოს გადაწყვეტილების საფუძველზე. ხოლო ამავე კანონის 33-ე მუხლის მე-4 პუნქტის მიხედვით, სავალდებულო შეტყობინებას დაქვემდებარებული კონცენტრაციის სააგენტოს გვერდის ავლით განხორციელების შემთხვევაში, შეტყობინების წარმოდგენის ვალდებულების მქონე პირს ეკისრება ჯარიმა, რომლის ოდენობა არ აღემატება სააგენტოს მიერ გადაწყვეტილების გამოტანის წინა ფინანსური წლის ერთობლივი შემოსავლის 5%-ს. ჯარიმის დაკისრება

შეტყობინების წარმოდგენის ვალდებულების მქონე პირს არ ათავისუფლებს სააგენტოსთვის შეტყობინების წარმოდგენისგან. ჯარიმის დაკისრების პარალელურად, შეტყობინების წარმოდგენის ვადას, ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში განსაზღვრავს სააგენტო და იგი არ შეიძლება იყოს 14 კალენდარულ დღეზე ნაკლები. სააგენტო განიხილავს კანონმდებლობის გვერდის ავლით განხორციელებულ კონცენტრაციას და იმ შემთხვევაში თუ ის მიიჩნევა დაუშვებლად, ჯარიმის დაკისრების პარალელურად მიმართავს სასამართლოს კონცენტრაციის გაუქმების და პირვანდელი მდგომარეობის აღდგენის მიზნით;

3. „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის 33-ე მუხლის მე-7 პუნქტის შესაბამისად, ჯარიმის ოდენობის დადგენისას გათვალისწინებული უნდა იქნეს შესაბამისი დარღვევით გამოწვეული ზიანი, დარღვევის ხანგრძლივობა და სიმძიმე. თავის მხრივ, საქართველოს კონკურენციის ეროვნული სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 2 დეკემბრის N04/158 ბრძანებით დამტკიცებული „ჯარიმების ოდენობის დადგენის სახელმძღვანელო პრინციპების“ მიხედვით, ჯარიმის ოდენობის განსაზღვრის პროცესში სააგენტო მოქმედებს „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მიზნის დასაცავად და ითვალისწინებს მხარეთა ინტერესებს. კერძოდ, უზრუნველყოფს, რომ მის მიერ გამოყენებული ჯარიმა იყოს სამართლიანი, პროპორციული და პრევენციული ხასიათის. ჯარიმის დაკისრების დროს, გასათვალისწინებელია, ქმედება განზრახ იქნა ჩადენილი თუ გაუფრთხილებლობით, პირი მოქმედებდა მოგების მიღების მიზნით, თუ საკუთარი საწარმოს რთულ ვითარებაში ჩაგდების თავიდან ასაცილებლად, ან პირველად ჩაიდინა თუ არა მან მსგავსი ქმედება და სხვა. ჯარიმის განსაზღვრის დამატებითი კრიტერიუმები ასევე მოცემულია საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსშიც. ჯარიმის ინდივიდუალური ოდენობის გამოთვლის დროს, მხედველობაში მიიღება პასუხისმგებლობის დამამძიმებელი და შემამსუბუქებელი გარემოებები, კანონსაწინააღმდეგო ქმედების ჩამდენი პირის ეკონომიკური მდგომარეობა;

4. „კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების თაობაზე“ კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 26 ოქტომბრის N39 ბრძანების მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით, სააგენტოსათვის წინასწარ სავალდებულო წერილობით შეტყობინებას ექვემდებარება კონცენტრაცია, თუ მისი მონაწილე პირების ერთობლივი (ჯამური) წლიური შემოსავალი საქართველოს ტერიტორიაზე, შეტყობინების წარმოდგენის ვალდებულების წარმოშობის წინა ფინანსური წლის მდგომარეობით, აღემატება 20 მილიონ ლარს და, ამასთან, კონცენტრაციის მონაწილე მინიმუმ ორი პირიდან თითოეულის წლიური ერთობლივი შემოსავალი აღემატება 5 მილიონ ლარს;

5. „კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების თაობაზე“ კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 26 ოქტომბრის N39 ბრძანების მე-4 მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, კონცენტრაციის მონაწილეთა ერთობლივი შემოსავლის გამოთვლისას მხედველობაში მიიღება შემდეგი ერთეულების ერთობლივი შემოსავალი: ა) კონცენტრაციაში მონაწილე პირი; ბ) კონცენტრაციაში მონაწილე პირთა მიერ პირდაპირ ან არაპირდაპირ კონტროლირებადი ან პირდაპირ ან არაპირდაპირ მაკონტროლებელი საწარმოები; გ) საწარმოები, რომლებიც იმყოფებიან კონცენტრაციის მონაწილე პირთა ერთობლივი კონტროლის ქვეშ.

6. სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 26 ოქტომბრის N39 ბრძანებით დამტკიცებული წესის მე-5 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის მიხედვით - შეძენით, ხელშეკრულებებით ან სხვა საშუალებებით კონტროლის მოპოვების შემთხვევაში – შეტყობინების წარდგენის ვალდებულება ეკისრება(თ) შემძენ ან/და კონტროლის უფლების მომპოვებელ პირ(ებ)ს;

7. კანონის 11^1 მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, სააგენტოს მიერ კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების განხილვისათვის დაწესებული საფასური შეადგენს 5 000 ლარს;
8. კანონის 11^1 მუხლის მე-5 და მე-6 პუნქტების შესაბამისად, თუ დაგეგმილი კონცენტრაცია ექცევა კანონის რეგულირების სფეროში, სააგენტო კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების განხილვას იწყებს კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების განხილვის საფასურის გადახდის დამადასტურებელი დოკუმენტის წარდგენის შემდეგ და ამ დოკუმენტის წარდგენიდან არაუგვიანეს 25 სამუშაო დღისა, ვალდებულია განიხილოს და მიიღოს ერთ-ერთი შემდეგი გადაწყვეტილება:

   ა) დაგეგმილი კონცენტრაციის კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადობის შესახებ;

   ბ) კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების განხილვის ვადის გაგრძელების შესახებ, თუ არსებობს გონივრული ეჭვი, რომ შესაძლებელია დაგეგმილი კონცენტრაცია კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადი არ იყოს ან თუ, საქმის სირთულიდან გამომდინარე, საჭიროა შესაბამისი საკითხის დამატებით შესწავლა. სააგენტოს მიერ აღნიშნულ ვადაში ერთ-ერთი გადაწყვეტილების მიუღებლობა დადებით პასუხად მიიჩნევა;
9. კანონის 11^1 მუხლის მე-9 პუნქტის შესაბამისად, კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების განხილვის ვადის გაგრძელების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში სააგენტო ვალდებულია კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინება განიხილოს კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების განხილვის ვადის გაგრძელების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებიდან არაუგვიანეს 90 კალენდარული დღისა. ამ ვადაში სააგენტოს მიერ აღნიშნულ შეტყობინებაზე პასუხის გაუცემლობა დადებით პასუხად მიიჩნევა;
10. იმ ეკონომიკური აგენტების კონცენტრაციის რეგისტრაციისთვის, რომლებსაც ეკისრებათ ამ კანონის 11^1 მუხლით განსაზღვრული კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების ვალდებულება, აუცილებელია, არსებობდეს სააგენტოს გადაწყვეტილება მოსალოდნელი კონცენტრაციის კონკურენტული ეფექტის შესახებ. სააგენტოს მიერ უარყოფითი დასკვნის გაცემა საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ ეკონომიკური აგენტის რეგისტრაციაზე უარის თქმის საფუძველია;
11. კანონის 11^1 მუხლის მე-6 და მე-9 პუნქტებით გათვალისწინებული ვადების ამოწურვამდე ან სააგენტოს მიერ შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღებამდე კონცენტრაციის განხორციელება აკრძალულია. სააგენტოს მიერ უარყოფითი გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში კონცენტრაციის განხორციელება აკრძალულია;
12. კანონის მე-11 მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტების შესაბამისად, კონცენტრაცია, რომელიც არსებითად არ ზღუდავს ეფექტიან კონკურენციას საქართველოს ან მისი ნაწილის სასაქონლო ან მომსახურების ბაზარზე, თავსებადია კონკურენტულ გარემოსთან. ხოლო, კონცენტრაცია, რომელიც ზღუდავს ეფექტიან კონკურენციას - არ არის თავსებადი;
13. „კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების თაობაზე“ 2020 წლის 26 ოქტომბრის N39 და „ბაზრის ანალიზის მეთოდური მითითებების დამტკიცების თაობაზე“ კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 23 ოქტომბრის N37 ბრძანებებით დამტკიცებული კანონქვემდებარე აქტებით განისაზღვრება დაგეგმილი კონცენტრაციის შეფასების საკითხები. აღნიშნული აქტები მოიცავს, როგორც სასაქონლო ბაზრის, ასევე დაგეგმილი კონცენტრაციის შეფასების პრინციპებს, შეფასების მეთოდებსა და კრიტერიუმებს;
14. კანონის მე-18 მუხლის შესაბამისად, სააგენტო უფლებამოსილია ეკონომიკურ აგენტს/მხარეს/დაინტერესებულ მხარეს მოსთხოვოს მისი საქმიანობის ან/და კონკრეტული ოპერაციის შესახებ ნებისმიერი ინფორმაციის/დოკუმენტაციის (მათ შორის,

კონფიდენციალური ინფორმაციის) წარდგენა, რომელიც საჭიროა სააგენტოს მიერ შესაბამისი უფლებამოსილების განხორციელებისთვის.

III. ბაზრის ანალიზი

„ბაზრის ანალიზის მეთოდური მითითების დამტკიცების თაობაზე" სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 23 ოქტომბრის N37 ბრძანების მე-5 მუხლის მიხედვით, შესაბამისი ბაზრის იდენტიფიცირება უნდა მოხდეს შემდეგი სამი პარამეტრის მეშვეობით:

ა) სასაქონლო/მომსახურების ბაზრის პროდუქციული საზღვრები;

ბ) სასაქონლო/მომსახურების ბაზრის გეოგრაფიული საზღვრები;

გ) სასაქონლო/მომსახურების ბაზრის დროითი ჩარჩოები

ა) პროდუქციული საზღვრები

შესაბამისი ბაზრის პროდუქციულ საზღვრებში ექცევა ყველა საქონელი ან მომსახურება, რომელიც შეიძლება ჩაითვალოს ურთიერთჩანაცვლებადად ამ საქონლის/მომსახურების მახასიათებლებიდან, ფასებიდან და მათი გამოყენების მიზნებიდან გამომდინარე.[10]

განსახილველი კონცენტრაციისა და მისი შეფასების მიზნებიდან გამომდინარე, მონაწილე მხარეების ეკონომიკური საქმიანობის და პროფილის გათვალისწინებით, სააგენტოს მიერ შესაბამისი ბაზრის პროდუქციულ საზღვრად განსაზღვრულ იქნა საგანმანათლებლო საქმიანობა, კერძოდ, უმაღლესი განათლების მიწოდებასთან დაკავშირებული საქმიანობა.

ბ) გეოგრაფიული საზღვრები

შეტყობინების მიხედვით, საგანმანათლებლო მომსახურების მიწოდება, კერძოდ, სტუდენტების მოზიდვა არ არის შემოსაზღვრული კონკრეტული გეოგრაფიული არეალით და შესაბამისად, სააგენტომ გეოგრაფიული საზღვრის იდენტიფიცირება მოახდინა ეროვნული დონეზე.

გ) დროითი ჩარჩო

ბაზრის სპეციფიკის გათვალისწინებით, შესაბამისი ბაზრის დროით ჩარჩოს წარმოადგენს სასწავლო წელი, რომლის განმავლობაშიც მიმდინარეობს სასწავლო პროცესი.

კონცენტრაციაში მონაწილე მხარეების საბაზრო წილის გამოთვლა:

ბაზრის ანალიზის პროცესში, სააგენტო ეყრდნობა აუცილებლობისა და თანაზომიერების პრინციპებს და ბაზრის ანალიზს ახორციელებს მიზნის მისაღწევად საჭირო და პროპორციული კვლევის ჩატარების გზით.

გამომდინარე იქიდან, რომ ფ/პ კახა შენგელიასა და ფ/პ გია კავთელიშვილის მიერ ერთდროულად მოხდა შპს „შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტის" წილების შეძენა,

---

[10] კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის N 37 ბრძანებით დამტკიცებული „ბაზრის ანალიზის მეთოდური მითითებების დამტკიცების თაობაზე" მე-8 მუხლის პირველი პუნქტი.

შესაბამისად - 49% და 51% ოდენობით, სააგენტომ მიზანშეწონილად მიიჩნია, ბაზრის კონცენტრაციის მაჩვენებლის გამოთვლისას მხედველობაში მიეღო ორივე შემძენთან დაკავშირებული და წინამდებარე კონცენტრაციის შესაბამის ბაზარზე მოქმედი ეკონომიკური აგენტების საბაზრო წილები, ბაზარზე განხორციელებული კონცეტრაციების შესაძლო ეფექტის სრულყოფილად შეფასების მიზნით.

შესაბამისი ბაზრის მოცულობის, ჰერფინდალ-ჰირშმანის ინდექსისა და კონცენტრაციაში მონაწილე ეკონომიკური აგენტების საბაზრო წილების გამოთვლის მიზნით, სააგენტომ სსიპ განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემიდან გამოითხოვა ინფორმაცია 2022-2023 სასწავლო წლის განმავლობაში საქართველოში არსებული აკრედიტებული უმაღლესი სასწავლო დაწესებულებების ჩამონათვალის შესახებ - მათი მისამართის, სტუდენტთა რაოდენობისა და სწავლის ღირებულების მითითებით[11].

სსიპ განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემიდან მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, შესაბამის ბაზარზე მოქმედებს 62 აკრედიტირებული უნივერსიტეტი, ხოლო მოქმედი სტუდენტების საერთო რაოდენობა შეადგენს 157 885 სტუდენტს. რაც შეეხება კონცეტრაციაში მონაწილე მხარეებს - შპს „საქართველოს ეროვნული უნივერსიტეტი სეუ“ - [redacted] სტუდენტი ([redacted]%), შპს „კავკასიის უნივერსიტეტი“ - [redacted] სტუდენტი ([redacted]%), შპს „შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტი“ - [redacted] სტუდენტი ([redacted]%)[12].

ბაზრის კონცენტრაციის მაჩვენებელი - ჰერფინდალ-ჰირშმანის ინდექსი HHI=596,24 ერთეულს, რაც დაბალკონცენტრირებული ბაზრის მაჩენებელია. კონცენტრაციის განხორციელების შემდეგ ჰერფინდალ-ჰირშმანის ინდექსი იქნება HHI=660.4 ერთეულამდე. კონცენტრაციის ინდექსის ცვლილება (ΔHHI) შეადგენს 64.1 ერთეულს.

IV. კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოს შეფასება

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტომ დაადგინა, რომ ფ/პ კახა შენგელიას (პ/ნ [redacted]) მიერ შპს „შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტის“ (ს/ნ 229275405) 49%-იანი წილის შეძენის გზით განხორციელებული კონცენტრაცია „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის შესაბამისად არსებითად არ ზღუდავს ეფექტიან კონკურენციას საქართველოს ან მისი ნაწილის სასაქონლო ან მომსახურების ბაზარზე და თავსებადია კონკურენტულ გარემოსთან.

[11] საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოს წერილი N02/607,22.02.2024;
[12] სსიპ განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემის წერილი N3-5959; 28.02.2024 (რეგ. N01/1160; 28.02.2024).